

Prepričan o želji učiteljstva, da si pridobi tako znanje, je sklenil ped. did. krožek v Mariboru, da naveže najozje stike s tistimi tovariši in tovarišicami v mariborski oblasti, ki čutijo veselje do pedagoškega dela in ki imajo dosti trdne volje, da se temeljiteje upoznajo s ped. problemi. Svetovati jim hoče knjige, ki bi bile v prvi vrsti potrebne, da brez zamude iskanja izpopolnijo svoje znanje, navajati k raznim temam pripadajočo literaturo in dobre metodične knjige in končno kot najvažnejše, posojevati hoče, v kolikor bodo dovoljevale razmere lastne knjižnice, knjige proti vrnitvi poštinih stroškov in majhne manipulacijske pristojbine, večja ped. dela, ki jih radi velike draginje ni mogoče nabaviti posamezniku. Tudi hoče poslati onim, ki se posebno zanimajo, sezname svojih knjig.

Prosi dalje učiteljstvo, da se obrača nanj z vprašanji iz pedagoškega dela, katerih važnejša hoče priobčevati v »Popotniku«.

Tovariši in tovarišice vse Mariborske oblasti! strnimo se v močno falango, da se ped. delo razmahne tudi pri nas tako, kot ga vidimo v sosednjih državah, kjer se ravno po vojni vse giblje, da preustroji šolstvo po najmodernejših ped. načelih.

Vse želje, vprašanja itd. naslovite na naslov:

Ped. did. krožek (R.) Maribor, Deška meščanska šola.

Važni občni zbori pred in v Veliki noči.

VABILO

na redni občni zbor »Slovenske Šolske Matice«, ki se vrši v soboto, dne 4. aprila t. l. ob 5½. uri popoldne v prostorih I. mestne deške osnovne šole na Ledini v Ljubljani s sledečim dnevnim redom:

1. Predsednikovo poročilo.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Volitev odbora, nadzorstva in pregledovalcev računov.
5. Slučajnosti.

V Ljubljani, 28. marca 1925.

Odbor.

NB: V slučaju nesklepčnosti se vrši občni zbor pol ure kasneje brez ozira na število navzočih članov.

—g Občni zbor »Društva za zidanje učiteljskega konvikta bo na Veliko sredo 8. aprila 1925 ob ½10. uri v »Učiteljski tiskarni«.

—g Društvo v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam bo imelo svoj občni zbor na Veliko sredo, 8. aprila 1925 ob 9. uri v »Učiteljski tiskarni«.

— DRUŠTVO UCITELJIC V LJUBLJANI ima na veliki četrtki, dne 9. aprila t. l. ob 15. uri popoldne izredni občni zbor. Vzpored: 1. Nagovor predsednice. 2. Organizacija dela. 3. Slučajnosti. — K čim večji udeležbi se vabijo vse učiteljice, članice in nečlanice.

Odbor.

— Občni zbor Društva učiteljic v Ljubljani se vrši 9. aprila t. l. ob 15. uri na šoli pri Sv. Jakobu s sledečim vzporedom: 1. Poročilo predsednice. 2. Razgovor o organizaciji dela. 3. Odobritev pravil. 4. Slučajnosti.

Splošne vesti.

— V. glavna skupščina UJU. Izvršni odbor UJU na svoji sednici od 21. t. m. doneo je odloku, da se V. glavna skupščina Jugoslovenskog Učiteljskog Udruženja održi ove godine u Subotici. Dan skupštine odredite se dognje.

— Uredništvo »Popotnika« se obrača tem potom na učiteljstvo v zadevi prispevanja s članki, metodičnimi razpravami, pedagoškimi noticami itd. Na učiteljstvu samem je ležeče, da z aktivnim sodelovanjem list dvigne, kajti uredniku je nemogoče le njemu edino skrbeti za list, zajedno pa tudi sam nositi vso odgovornost. Rokopise je pošiljati na naslov: Pavel Flerè, referent. Beograd. Ministrstvo Prosvete.

— TOVARIŠE BLAGAJNIKE uljudno prosim, da nam prve dni aprila zanesljivo nakažejo četrtletno članarino. Denar potrebujemo za poplačilo tiska, zato nam ga nikar ne zadržujte.

Glavni blagajnik.

— Nabiralcem naročnikov »Zvončaka«. Vsem tovarišem nabiralcem smo razposlali obračune o naročninah za leto 1924.

Prosimo nujno, da nam zastanke zanesljivo poravnajo do 10. aprila.

Upravnik.

— O neumestnem napadu na tovariša Hrena v dnevnem političnem časopisu se nam poroča z ozirom na notici v naši predzadnji številki v tej zadevi od merodajne strani sledeče: Napada ni zagrešil noben tovariš in tudi ni zanj posredovala nobena tovarišica. Zborovanja učiteljskih društev niso tajna. O njih se seveda lahko govori tudi privatno. Na ta način je izvedel, o čem se je razpravljalo tudi lajik dopisnik in pristavil do cela neumestni in resnici neodgovarajoč komentar v svoji strankarsko-politični vnetosti. Ta komentar je pa tem bolj obsojati, ker ima v sedanjih razmerah precej obilježja — denunciacije. — Učiteljstvo Maribora pa je preveč složno in enotno, da bi se posluževalo takih sredstev. Toliko resnici na ljubo in v obrambo časti in tovarištva mariborskega učiteljstva.

— Dvojni jubilej praznuje dne 21. aprila tovariš Janko Leban: 70-letnico rojstva in 55-letnico plodonosnega slovsstvenega delovanja. Mož je doživel mnogo preganjanja pod Avstrijo in tudi danes živi betežen, zapuščen in osamel v bedi v Novem mestu, brez stalnega stanovanja in brez stalne hrane. Ob njegovem redkem jubileju želimo, da bi se ga krogi, ki so v to poklicani, spomnili in mu razvedrili življenja večer. Neutrudnemu delavcu na prosvetnem polju želimo, da bi ga Bog ohranil še do skrajnih dni človeškega življenja!

— Odlikovan je z redom Sv. Save V. razreda Janko Leban, šolski upravitelj v pok. — Čestitamo!

— Veliki župan mariborske oblasti v Mariboru razpisuje v »Uradnem listu« št. 28, z dne 18. marca 1925 dve mesti kmetijsko - gospodinjiskih učiteljic za potovalne gospodinjiske tečaje po deželi. Zahteva se kvalifikacija za II. uradniško kategorijo. Pogoji za sprejem so: dovršena kmetijsko - gospodinjiska šola in dovršeni seminar za gospodinjiske učiteljice, nadalje usposobljenostni izpit za pouk na kmetijsko - gospodinjiskih šolah. Pravilno kolkovane prošnje, opremljene po čl. 12. zakona o državnih uslužbencih, naj se vložijo pri velikem županu mariborske oblasti v Mariboru, ki daje tudi natančnejša pojasnila.

— Točnost, Beograd in drugo Tovarišem (icam), ki čakajo že mesece in mesece s praznimi žepi in užaljenim čutom točnosti na rešenje raznih vlog in prošenj ter se jezijo in hudujejo na Beograd, tole v tolažbo in informacijo: Dne 23. novembra 1924 sem vložil neko prošnjo v Ljubljano, — še danes kljub štirikratnim urgencam ni rešena. — Dne 2. januarja 1925 sem vložil neko prošnjo v Ljubljano, ki še tudi do danes ni rešena. Na prošnjo, ki sem jo pa poslal 18. marca 1925 ministrstvu prosvete v Beograd, sem imel že 24. marca 1925 rešenje v rokah. Pika. — F. G. — Z likvidacijo prosvetne uprave so bili oddani vsi akti v Maribor in se tudi nakazila vrše le ko pridejo potrebni podatki na računovodstvo iz — Maribora. Tako mora tudi rešitev v gornji zadevi priti iz Maribora. Pika.

— Uradna okrajna učiteljska konferenca za mešto Ljubljano bo letos 20. junija ob 8. zjutraj v veliki dvorani Mestnega doma.

»Radio-Balsamica« in sodba angleških oblasti o tem leku proti revmatizmu. Na podlagi mnenja višjih oblasti o tem leku je bil izdan patent v imenu angleškega kralja Jurija V. s pozdravom izumitelju dr. Ivanu Rahlejevu. V tem patentu je to zdravilo pohvaljeno kot posebno koristno za zdravljenje revmatizma ter je zato dovoljena prodaja tega zdravila po vsej Angleški. Tem povodom so bili dani iznajditelju dr. Iv. Rahlejevu vsi zakoniti privilegiji in je v povelju izrečno zagroženo, da se bodo strogo kaznovali vsi poizkusi falsificiranja ali ponarejanja tega zdravila. — Osobito je važno, da izdeluje to zdravilo vedno iznajditelj dr. Rahlejev sam v svojem modernu urejenem laboratoriju ter se ta lek more dobiti v dobro očuvanem stanju iz samega laboratorija, kateri se nahaja v Beogradu v Kosovski ul. št. 43. V tem laboratoriju se sprejemajo in izvršujejo hitro in natančno vsa naročila tega zdravila ter se odpošljejo na dane naslove. Do sedaj doseženi uspeh zdravljenja s tem zdravilom je zelo velik, ker so mnogi revmatični bolniki v naši domovini ozdraveli po uporabi dveh do treh steklenic tega zdravila. Vsled tega to zdravilo ni patentovano samo pri nas, ampak je patentovano tudi v devetindvajsetih drugih državah, v katerih se istotako prodaja.

— Poziv vsem okrajnim društvom! Po sklepu seje ožjega sosveta dne 26. februarja se vrši letošnja pokrajinska skupščina dne 4. in 5. julija v Šoštanj. Pozivamo naša okrajna društva, da stavijo predloge glede referatov, ki naj bi se obravnavali na pokrajinski skupščini in naj dotične naslove z navedbo referentov pošljejo najkasneje do 15. aprila t. l. poverjeništvu. V prihodnji seji ožjega sosveta se bo določil dnevni red pokrajinske skupščine. Predloge za referate pošljejo lahko tudi posamezni člani.

UJU poverjeništvu Ljubljana.

Nameščenja in premeščenja.

—i Napredovanja. Pomaknjeni so v I. grupo II. kategorije: Marija Ramovš, učiteljica v Ljubljani; Radovan Mejovšek, šolski upravitelj v Slivnici pri Mariboru. V 2. grupo: Fran Rožanc, učitelj na Vrskem; Miloš Verk, šolski upravitelj pri Sv. Križu tik Slatine; Zlata Mrak-Levstikova, učiteljica na Viču; Marija Klavs-Flandrova, učiteljica v Velikem Gabru; Josipina Smolè, učiteljica na Sv. Gori pri Litiji; Olga Del Cott, učiteljica v Žalni; Milena Bratina, učiteljica v Voklem; Miroslav Sušnik, učitelj v Trbovljah; Marija Pleško, učiteljica na Vrhniki; Marija Rant, učiteljica v Škofji Loki. V 3. grupo: Albin Horvat, učitelj v Mariboru; Ljudmila Bratina - Janežič, učiteljica v Ptuj. V 5. grupo: Emilija Lehman, učiteljica v Čadramu. — V 3. grupo I. kategorije je pomaknjen ravnatelj državnega ženskega učiteljskega v Mariboru g. Fran Voglar. Nakazilo se izvrši šele po dostavitvi dekretov finančni upravi.

—i Gospodinjiski šoli na Mladiki v Ljubljani so dodeljene: Vera Mohorič, učiteljica pri Sv. Jurju, Otilija Zemljak, učiteljica v Toplicah in Justina Hiti, učiteljica na Viču.

—i Upokojena je Hedvika Schwicker-Lehman, učiteljica pri Sv. Ani pri Trziču in Fran Gorazd, učitelj v Ljubljani.

—i Premeščeni so po čl. 71. čin. zak.: Ivan Pirnat, šolski upravitelj v Mokronogu v Žužemberku; Ema Zamejic, učiteljica v Žužemberku v Hrastnik; Angela Locker-Kumej, učiteljica v Mozlju k Sv. Jurju pri Grosupljem.

Naša gospodarska organizacija.

»OBRAMBNI SKLAD«.

Za »Obrambni sklad« je daroval tov. Bezljaj Josip, ravnatelj meščanske šole v pok. 100 Din v priznanje »Pravno - obrambnemu odseku Pov. UJU«, ker je bil ugodno rešen rekurz na Državni svet, ki ga je izdelal odsek v zadevi všteti 10% po čl. 7. čin. zakona za penzijo. Tov. Matija Šmid, nadučitelj v pok. 5 Din. Jakše Bibijana, učiteljica 20 Din. Skupaj 125 Din.

Izkaz v 45. števil. 1924 . . . 493.31 Din Danes 125.— »

618.31 Din.

Ferijalni Savez učiteljstva.

—i III. Počitniški — Kosovski izlet. Po šibeniškem dogovoru se vrši na Veliki ponedeljek zborovanje udeležencev (K) III. Poč. izleta v Slov. Konjicah. Iz Ljubljane odhajamo zjutraj ob 5. uri 28 minut gl. kolodvor, ostali udeleženci naj se poslužujejo tega vlaka. Po prihodu ljubljanskega vlaka se vrši takoj zborovanje v »Narodnem domu«. Nadaljni program pri zborovanju. — Vabljeni so tudi vsi tovariši (ice), ki se žele udeležiti izleta. — Do svidenja! — Mrovlje.

—i Učiteljski Fer. Savez. Vsem tovarišem (icam)! Po mnogih resolucijah se je posrečilo vsaj nekoliko rešiti vprašanje glede znižanja grup s fer. ugodnostmi. — G. minister saobračaja je na prošnjo F. S. odobril z odlokom z dne 31. decembra 1924, št. 29.542 izmen v § 98. o voznihi olajšavah tako, da se dovoljuje ¼ voznja ferijalcem v grupi po 3 (tri) osebe. Tovarišice! Pristopajte k F. S., ki ima tako kulture in nacionalni program! Pokažimo svojo simpatijo do F. S. in pristopajmo k tej organizaciji! Dolžnost je naša, da proučimo razmere tudi na našem jugu. Obračam se v prvi vrsti do mlajšega učiteljstva! Kot člani F. S. se grupirajte in napravite počitniške skupine (10—20 oseb) in po sistematičnem načrtu spoznavajte našo krasno domovino in srce našega naroda. V vseh tozadevnih vpra-

šanjih radevolje odgovarjam. Na Veliki ponedeljek se vrši zborovanje udeležencev III. počitniškega izleta v Slovenskih Konjicah. Udeležite se ga, da se spoznamo in da napravimo direktive za velike počitnice. Pristopnina in članarina za celo leto v času od 1. februarja do 1. maja znaša 50 Din., v času od 1. maja do 1. julija 80 Din. Med velikimi počitnicami se članstvo ne sprejme! Pošljite imenovani znesek s podatki (rojstvo leto, službeni kraj — počitniški naslov) takoj učit. P. F. S. v Vašem okraju, če je pa ni, pa v našo učit. P. F. S. za Belo Krajino na moj naslov. Člani F. S. so tudi profesorji, zato naj bo tudi učiteljstvo častno zastopano. Oni tovarišice, ki imajo voljo voditi skupine, naj se javijo v pisмено ali pa udeležijo zborovanja v Slov. Konjicah, kjer se natančno pogovorimo! Čas hiti, bližajo se počitnice, katere moramo koristno izrabiti. Pomagajmo F. S. držeč se gesla: Vivat, crescat, floreat! — Za učit. F. S.: Slavko Mrovlje, učit., Črnomelj.

Učiteljski pravnik.

—§ Ali pripade zvišana stanarina po čl. 7. čin. zakona v penzijo. Ministrstvo prosvete se je v konkretnem slučaju postavilo na stališče, da se mora računati po čl. 28. al. 2. Glavna Kontrola se je zoper to odločbo pritožila na Državni svet, ker stoji na stališču, da stanarina ne pripade povečana po čl. 7. čin. zak. v penzijo.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani. Frančiškanska ulica št. 6.

Ocene.

—k Pevec. Ravno kar je izšla v pomnoženi obliki 3—4 številka tega pevskega glasila z naslednjo vsebino: St. Premrl; Dr. Josip Čerin. (Konec.) — H Svetel: Pevec in razvoj zborovske glasbe. — M. Bajuk: Narodna pesem v sekiricah. (Daje.) — V. Vodopivec: Nekaj o tamburicah. — Jak. Aljaž: Pevski spomini. (Daje.) — Naši zbori. — Vestnik P. Z. — Nove skladbe. — Iz glasbenih listov. — Kronika. — Glasbena priloga pri naša dve nagradni skladbi: V. Vodopivec: Noč na Adriji. — P. H. Sattner: K polnočnici. — Pevec se naroča pri upravi, Mladošičeva c. 7 v Ljubljani. Priporočamo ga vsem ljubiteljem lepega petja.

—k H. Murger: La Bohème, roman, poslovenil I. Tominec. Splošna knjižnica št. 39. V Ljubljani 1924. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. 402 strani. Cena broš. Din 35.—, vez. Din 42.—.

Murgerjev roman »La Bohème«, slika iz življenja ciganov (bohemoj), je svetovno znano delo, prevedeno skoro v vse večje jezike, z uspehom dramatičirano in uprizorjeno. Istotako je iz romana prirajena znana opera istega naslova, ki se je že sto- in stokrat pela na vseh odrih z najsijajnejšim uspehom in postala že takorekoč popularna. Razveseljivo je, da smo dobili sedaj po skrbni agilne založnice tudi slovenski prevod tega ljubkega zanimivega romana. Prevajalec opominja v uvodu prav značilno: Knjiga opisuje življenje umetnikov in literatov v tedanjem Parizu (okoli polovice 19. stoletja). Pisatelj je sam poznal osebe, ki jih slika, deloma je junak tudi sam (Rudolf), zato so njegove slike tako realistične in s kulturno-historičnega gledišča zelo pomembne. Če jih čitaš, vidiš nastopajoče osebe živo pred seboj in z njimi čutiš. Pa tudi v estetičnem oziru so te slike pravi biseri in imajo neko posebnost, ki jih dela izredno zanimive: vsako posamezno poglavje, dasi tesno spojeno s prejšnjim in sledečim tvori tudi samo zase zaključeno celoto. Ni sicer vse čisto zlato, kar čitamo v teh slikah, vendar pa je v njih toliko zares poetičnih in globoko občutenih mest, da napravi knjiga na čitatelja trajen vtis in da vzbudi v njem toplo sočustvanje in simpatijo do svojih junakov, ki jim je dal Murger priimek bohème (kar je poslovenjeno z besedo »cigan«; seveda ni pod to besedo razumeti cigane v vsakdanjem smislu. O tem pojmu sicer razpravlja pisatelj sam obširno v svojem predgovoru.)

—k M. Arcibašev: Sanin, roman, poslovenil Stane Krašovec. Splošna knjižnica št. 52. V Ljubljani 1925. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. Strani 488. Cena broš. Din 52.—, vez. Din 60.—.

»Sanina« je spisal M. Arcibašev, ki sedaj živi v Varšavi, l. 1903. in je zvesta slika ruske inteligence iz dobe tik pred presrečno revolucijo leta 1905. Roman je izšel šele l. 1907., po revoluciji, v istem časopisu, ki ga l. 1903. ni hotel priobčiti. Druga izdaja, tiskana v 10.000 izvodih, je bila takoj konfiscirana, pač zato, ker se niso skladali nazori njegovega romana z religiozno privilegirano po vladi, in se je tako roman zaletaval v stebre carizma in reakcije. (Tudi nemški prevod je bil izpočetka konfisciran.) O Arcibaševem »Saninu« se je razvila ne samo v ruskih nego tudi v tujejezičnih literarnih krogih obsežna debata o njegovih tendencah in nazorih. Roman je postal vsled tega splošno znan in zanimivo čtivo. Kakor naglašava prevajalec v uvodu k slovenskemu prevodu, »se je sam Arcibašev izrazil, da ne smatra romana niti za npravnstvenega, niti za zasmevanje mladine, ampak za zagovor individualizma. Naj pač vsak uživa umetno po svoje brez »napotnice« in si naj napravi o njej samostalno sodbo. Prevod naj služi zato, da bo širša slovenska javnost videla, da niso vsi nazori tako stalni in neproblematični.« Kakor je že uvodoma povedano, slika roman »Sanin« na realističen način ruskega inteligenta, žida, malomeščana, oficirja, študenta, ženske v okvirju družine in samostojno učiteljico. Epizoda se vrsti na epizodo, ki se vpletajo odvisno ali neodvisno od glavnega junaka »Sanina«, čegar samolastna individualiteta posega bolj ali manj globoko v vse to bujno in šareno življenje. Na vsak način je ta splošno